

UCHWAŁA Nr RIO.II-00312-40/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 2 stycznia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o możliwości sfinansowania deficytu i prawidłowości planowanej kwoty długu przedstawionych przez Gminę Grabowo.

Na podstawie art. 13 pkt 10 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 1/14 z dnia 1 kwietnia 2014 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących działających w siedzibie RIO w Białymstoku i Zespołach zamiejscowych w Łomży i Suwałkach

Skład Orzekający w osobach:

Paweł Gałko	- przewodniczący
Katarzyna Gawrońska	- członek
Agnieszka Gerasimiuk	- członek

opiniuje pozytywnie

- możliwość sfinansowania deficytu określonego w uchwale budżetowej Gminy Grabowo;
- prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Grabowo, wynikającej z zaciągniętych zobowiązań, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował niniejszą opinię w oparciu o uchwały Rady Gminy Grabowo z dnia 19 grudnia 2022 r.: Nr XLII/224/22 w sprawie uchwalenia budżetu gminy Grabowo na 2023 rok oraz Nr XLII/223/22 w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023 – 2028.

Rada Gminy Grabowo uchwałą Nr XLII/224/22 z dnia 19 grudnia 2022 r. uchwaliła budżet na 2023 rok, w którym zaplanowano:

- dochody ogółem w kwocie	31.960.683 zł
- w tym dochody bieżące w kwocie	15.783.885 zł,
- wydatki ogółem w kwocie	35.507.883 zł
- w tym wydatki bieżące w kwocie	17.314.660 zł.

Zgodnie z zapisem zawartym w § 4 treści przedmiotowej uchwały, planowany deficyt wyniesie 3.547.200 zł i zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu (środki związane z

przeciwdziałaniem Covid-19) w wysokości 847.200 zł oraz wolnymi środkami w wysokości 2.700.000 zł.

Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.).

Łączna planowana w budżecie kwota przychodów wynosi 4.277.200 zł, w tym niewykorzystane środki pieniężne na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczenia dochodów i wydatków nimi sfinansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 847.200 zł (§905) oraz wolne środki w wysokości 3.430.000 zł (§950). Łączną wysokość rozchodów tytułem spłat wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów określono na poziomie 730.000 zł (§992).

Analiza sprawozdań budżetowych oraz finansowych j.s.t., w tym bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2021 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2021 r. jak również przewidywanego wykonania budżetu za rok 2022 określonego w załączniku Nr 1 do uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo wskazuje, iż przychody wewnętrzne w wysokości 4.277.200 zł będą możliwe do zaangażowania w 2023 roku.

Wynik z działalności bieżącej Gminy w roku 2023 zamyka się tzw. niedoborem operacyjnym (ujemną różnicą pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi) w wysokości (-)1.530.775 zł. Uwzględniając fakt, iż Gmina na pokrycie planowanego deficytu angażuje przychody wewnętrzne w postaci wolnych środków w kwocie przewyższającej ujemne saldo operacyjne, Skład Orzekający uznaje, że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, został spełniony.

Stosownie do uchwały Nr XLII/223/22 Rady Gminy Grabowo z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023 – 2028, Gmina zamierza spłacać zaciągnięty w latach wcześniejszych dług do końca 2028 roku. Najwyższa kwota długu w okresie objętym Wieloletnią Prognozą Finansową wystąpi na koniec 2023 roku i wyniesie 3.320.188,76 zł (stosunek zadłużenia do planowanych dochodów będzie wynosił 10,39%), w pozostałych okresach jej wielkość ma sukcesywnie maleć.

Począwszy od 2023 roku nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów zwrotnych (zaciągania długu publicznego). W roku 2024 prognozuje się przychody z tytułu nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych w wysokości 394.959 zł, które przeznacza się na częściową spłatę rozchodów. Według założeń przedłożonej uchwały WPF jednostka ma osiągać poczynając od 2025 roku dodatnie wyniki budżetów, które w całości będą służyły finansowaniu w poszczególnych latach rozchodów tytułem spłat zaciągniętego długu.

W latach 2024 – 2028 zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, uwzględniające wymogi reguły wydatkowej z art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Z przedstawionych w prognozie wieloletniej wartości wynika, iż w roku 2023, jak i kolejnych latach objętych prognozą spłaty długu, nie zostaną naruszone relacje, o których mowa w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W roku budżetowym 2023 wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 6,14% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan za III kwartały 2022 r.,

który stanowi 10,59% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 13,23%).

W latach następnych margines pomiędzy ustaloną, planowaną wartością wskaźnika, a jego dopuszczalnym ustawowo pułapem (uwzględniając ustawowe wyłączenia) będzie kształtował się na następujących poziomach: rok 2024 – 5,62%; rok 2025 – 5,10%; rok 2026 – 5,07%; rok 2027 – 3,93%; rok 2028 – 1,71%.

Przyjęte w prognozie założenie zachowania powyższej relacji oparte jest przede wszystkim (dla dopuszczalnych wskaźników spłat) na osiągnięciu w latach 2024 - 2028 tzw. nadwyżek operacyjnych, czyli dodatnich różnic między dochodami i wydatkami bieżącymi (sald operacyjnych spełniających reguły wydatkowe z art. 242 ustawy) oraz na wyłączeniach rat spłat wraz z odsetkami zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych (w odniesieniu do planowanych wskaźników spłat). Mając na względzie konstrukcje budżetów w latach poprzednich, z których wynika, iż Gmina Grabowo realizowała zadania inwestycyjne przy współudziale ze środków z budżetu Unii Europejskiej, Skład Orzekający przyjmuje założenie, że kwoty wyłączeń rat spłat oraz odsetek zostały określone zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 243 ust. 3a ustawy o finansach publicznych.

W budżecie 2023 roku wynik z działalności bieżącej Gminy przyjmuje wartość ujemną i wynosi (-)1.530.775 zł. W pozostałym okresie, tj. 2024 – 2028 prognozowane są nadwyżki operacyjne, które kształtują się na następującym poziomie: rok 2024 kwota 422.009 zł; rok 2025 kwota 700.000 zł; rok 2026 kwota 650.000 zł; rok 2027 kwota 677.000 zł; rok 2028 kwota 650.000 zł.

Powyższa wielkość wynikająca z danych historycznych za okres 2016 – 2022 wynosiła odpowiednio:

- wykonanie 2016	951.181,97 zł;
- wykonanie 2017	693.912,22 zł;
- wykonanie 2018	232.319,01 zł;
- wykonanie 2019	1.643.660,81 zł;
- wykonanie 2020	1.871.836,14 zł;
- wykonanie 2021	773.994,06 zł;
- przewidywane wykonanie 2022	3.853.999,98 zł

Gmina w okresie objętym WPF planuje uzyskać wpływy ze sprzedaży majątku w latach 2023 – 2025 oraz w roku 2028, w tym w roku 2023 – 150.000 zł; w latach 2024 – 2025 oraz 2028 po 50.000 zł rocznie. Dochody ze sprzedaży majątku w okresie 2016 – 2021 wyniosły odpowiednio: rok 2016 kwota 16.620 zł; rok 2017 kwota 27.480 zł; rok 2018 kwota 12.205 zł, rok 2019 kwota 62.847 zł, rok 2020 kwota 1.800 zł, rok 2021 kwota 439.996,85 zł. Do końca 2022 roku planuje się wpływy z tego tytułu w wysokości 168.700 zł (na dzień 30.09.2022 r. uzyskano dochody ze sprzedaży mienia w wysokości 600 zł).

W załączniku Nr 3 do uchwały WPF – „Objaśnienia...” nie przedstawiono szczegółowych założeń w tym zakresie. Wskazano jedynie, iż *na 2023 rok zaplanowano sprzedaż mienia gminnego na kwotę 150 000 zł, a w kolejnych latach zaplanowano zmniejszenia wartości sprzedaży mienia do 50 000 zł.*

Wysokość nadwyżek operacyjnych ujęta w prognozach budżetów w latach 2024 – 2028 determinowana jest przede wszystkim założeniem wzrostu o 1.800.000 zł rocznie dochodów

bieżących z tytułu podatku od nieruchomości w związku z powstaniem na terenie Gminy farmy wiatrowej (str. 2 objaśnień).

Analizując powyższe Skład Orzekający stwierdza, iż prognozy podstawowych wielkości, w tym dochodów bieżących, wydatków bieżących, budżetów ujętych w okresie objętym WPF są ustalone na poziomie ostrożnościowym i nie odbiegają znacząco od wielkości wykonanych w latach poprzednich. Założenia w zakresie prognozowanych budżetów w odniesieniu do sekcji bieżącej mają swoje odzwierciedlenie w informacji przedstawionej w załączniku Nr 3 uchwały WPF.

Podsumowując podkreślić jednak należy, iż niezrealizowanie tych wielkości w co najmniej założonych wysokościach, może wpłynąć negatywnie na kształtowanie się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w latach przyszłych. Konieczne jest nieprzerwane monitorowanie realizacji założeń przyjętych w prognozie wieloletniej celem zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi zaciągniętego długu publicznego. Niewykonanie wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań może w sposób istotny zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający wydał pozytywną opinię o planowanej kwocie długu i o możliwości sfinansowania przedstawionego deficytu.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący Składu Orzekającego

Paweł Gałko